

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/93/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3712212645
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3712212645.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte, zloženom z predsedu JUDr. Romana Hargaša a členov JUDr. Stanislavy Markovej a JUDr. Ľubice Bajzovej, v právnej veci navrhovateľky S. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/XX, G. J., t.č. B. pod E., L.. D. XX/XX, právne zastúpenej JUDr. W. J., advokátkou, L.. D. XXXX, G. proti odporcovi V. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/XX, G. J., v konaní o zrušenie práva spoločného nájmu bytu manželov na odvolanie odporcu proti výroku, o bytovej náhrade, rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 18. decembra 2012, č. k. 4C/197/2012-27, jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o bytovej náhrade a trovách konania m e n í nasledovne:

Navrhovateľke nárok na bytovú náhradu sa n e p r i z n á v a .

Odporcovi nárok na náhradu trov konania, vrátane odvolacieho konania, n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súd Považská Bystrica zo dňa 18. decembra 2012, č. k. 4C/197/2012-27, bolo rozhodnuté nasledovne:

„Súd z r u š u j e právo spoločného nájmu bytu účastníkov konania k bytu č. XX na prízemí, nachádzajúcom sa na sídlisku O. XXXX/XX v G. J., s tým, že výlučným nájomcom bytu a členom bytového družstva zostáva odporca.

Navrhovateľka je p o v i n n á z bytu sa vysťahovať do 15 dní od zabezpečenia náhradného bytu.

Odporca je povinný nahradiť navrhovateľke trovy konania vo výške 99,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 233,04 Eur k rukám právnej zástupkyne navrhovateľky JUDr. W. J., všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.“

V odôvodnení uvedeného rozsudku okresný súd uviedol, že navrhovateľka sa svojim návrhom domáhala zrušenia práva spoločného nájmu účastníkov konania k trojizbovému družstevnému bytu č. XX, nachádzajúceho sa na prízemí vo vchode č. XX bytového domu č. XXXX na sídlisku O. v G. J., pozostávajúceho z troch izieb, kuchyne a príslušenstva a určenia, že výlučným nájomcom bytu a členom družstva sa stane odporca. Svoj návrh odôvodnila tým, že s odporcom boli manželia, manželstvo uzatvorili dňa XX.XX.XXXX v G. J.. Z manželstva pochádza plnoletý syn C.. Manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Považskej bystrici sp. zn. 6C 94/2010 - 12, ktorý nadobudol právoplatnosť 29.06.2010. Na základe dohody o užívaní družstevného bytu zo dňa 26.11.1985 uzavretej medzi M. G. J. ako prenajímateľom a odporcom a ňou ako nájomcami im bol

prenechaný do užívania trojizbový byt na adrese O. XXXX/XX - XX G. J.. Dňom uzavretia Dohody o užívaní družstevného bytu im vznikol k tomuto bytu spoločný nájom, ako i spoločné členstvo v Okresnom stavebnom bytovom družstve G. J.. Po rozvoze manželstva sa o ďalšom nájme k tomuto bytu s odporcom nedohodli. Odporca v byte býva spolu s ich synom, ona sa z bytu odsťahovala po rozvoze z dôvodu obavy o svoje zdravie, pretože odporca ju fyzicky napádal, vulgárne jej nadával, držal ju za ruky, kopol ju do kolien a odsotil z vchodových dverí. V súčasnosti býva s priateľom v prenajatom byte v obci B. G. E. pri G.. Priateľ stavia rodinný dom, do ktorého sa plánujú presťahovať. Uviedla ďalej, že rok po rozvoze platby za predmetný byt platili s odporcom každý v jednej polovici, v súčasnosti odporca platí polovicu platieb a druhú polovicu syn. O predmetný byt nemá záujem, z G. J. sa definitívne odsťahovala a nemá v úmysle sa vrátiť. Bytovú otázku má dočasne vyriešenú, a preto na tento byt nie je odkázaná. Z tohto dôvodu v návrhu spočiatku nežiadala rozhodnúť o bytovej náhrade, pretože do budúcnosti mieni situáciu riešiť formou vyporiadania BSM s odporcom, predmetom ktorého bude aj členský podiel v družstve. V priebehu konania však uviedla, že pokiaľ bude súd považovať za potrebné rozhodnúť ohľadom bytovej náhrady, túto si uplatňuje vo forme náhradného bytu. Odporca žiadal návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že nesúhlasí so zrušením práva spoločného nájmu predmetného bytu, pretože má iný návrh na vyporiadanie ich spoločného majetku. Podľa jeho názoru s navrhovateľkou mohli uzatvoriť mimosúdnu dohodu. Uviedol, že v súčasnej dobe v predmetnom byte býva a užíva ho spolu so synom, ktorý je už plnoletý a pracuje. O predmetný byt má záujem a v súčasnej dobe nemá kam ísť, ale do budúcnosti nevyučuje, že z bytu odíde alebo ho daruje synovi.

Z vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 24.06.2010 č. k. 6C 94/2010-12, ktorý sa stal právoplatný a vykonateľný dňa 29.06.2010. Z manželstva účastníkov konania pochádzajú dve deti, ktoré sú už t. č. plnoleté. V súčasnej dobe žije syn C. v spoločnej domácnosti s odporcom. Za trvania manželstva, ako okresný súd zistil z Dohody o užívaní družstevného bytu zo dňa 26.11.1985, sa účastníci konania stali spoločnými nájomcami družstevného bytu na adrese G. J., O. XXXX/XX-XX. V priebehu konania však účastníci konania zhodne uviedli, že správne označenie bytu je č. XX, ktorá skutočnosť vyplýva aj zo správy prenajímateľa zo dňa 07.12.2012. Zo záznamu z mimosúdneho rokovania účastníkov konania zo dňa 24.02.2011 v advokátskej kancelárii N., B. a partneri okresný súd zistil, že medzi účastníkmi konania prebehli rokovania ohľadom usporiadania vzájomných práv a povinností ohľadom ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze, ako aj ďalších vzťahov vo veci užívania bytu na adrese O. XXXX/XX-XX, G. J.. Z obsahu záznamu však nevyplýva, že medzi účastníkmi konania k dohode o zrušení spoločného nájmu bytu došlo. V závere sa účastníci konania zhodli len na tom, že členské práva k predmetnému bytu by mali byť do budúcnosti prevedené na spoločného syna C. J.. Uvedené však nemožno považovať za dohodu rozvedených manželov o zrušení spoločného nájmu bytu. Preto okresný súd mal za to, že medzi účastníkmi konania k dohode o zrušení spoločného nájmu k predmetnému bytu po rozvoze ich manželstva nedošlo.

Zo zhodného tvrdenia účastníkov konania mal okresný súd preukázané, že v súčasnej dobe v predmetnom byte býva odporca spolu so synom C.. Platby za bývanie uhrádzajú každý v jednej polovici, pričom navrhovateľka sa na platbách za bývanie nepodieľa. Navrhovateľka sa z predmetného bytu po rozvoze manželstva a po vážnych nezhodách s odporcom, ktoré boli aj predmetom prejednávania priestupku na Obvodnom úrade Považská Bystrica, odsťahovala a v súčasnej dobe býva so svojim terajším partnerom v obci B. pod E. v prenajatom byte. Zo správy Okresného bytového družstva Považská Bystrica vyplynulo, že prenajímateľ ponechal na rozhodnutí súdu, ktorému z účastníkov konania prideli nájom družstevného bytu a členstvo v družstve.

Okresný súd poukázal na znenie § 703 ods. 1, § 705 ods. 1, 2, 3, § 712a ods. 8 a § 712c ods. 1 Občianskeho zákonníka. Po zhodnotení všetkých skutočností a dôkazov okresný súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je dôvodný. Je nesporné, že účastníci konania ako bývalí manželovia sa za trvania manželstva stali spoločnými nájomcami bytu č. XX na adrese O. XXXX/XX v G. J.. Po rozvoze manželstva, rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 24.06.2010, sp. zn. 6C 94/2010-12, medzi bývalými manželmi nedošlo k dohode o ďalšom nájme bytu. Preto sa navrhovateľka v zmysle § 705 ods. 1 Občianskeho zákonníka dôvodne domáha rozhodnutia súdu v tomto konaní. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že z manželstva účastníkov konania maloleté deti nepochádzajú. Prenajímateľ ponechal na rozhodnutí súdu, ktorému z účastníkov konania prideli

nájom družstevného bytu a členstvo v družstve. V súčasnej dobe v predmetnom byte býva odporca spolu so synom účastníkov konania, s ktorým sa podieľa na platbách za bývanie. Navrhovateľka sa po rozvedení manželstva s odporcom z bytu odsťahovala, v súčasnej dobe býva v prenajatom byte so svojim terajším partnerom. Odporca prejavil záujem v predmetnom byte naďalej bývať, do budúcnosti nevyhlásil jeho darovanie synovi. Navrhovateľka o byt záujem nemala a pôvodne bytovú náhradu z tohto dôvodu nežiadala. V priebehu konania ponechala rozhodnutie o bytovej náhrade na úvahe súdu, pričom uvádzala, že do budúcnosti má záujem s odporcom vyporiadať ich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, predmetom ktorého bude aj členský podiel v družstve.

Vychádzajúc z uvedeného okresný súd zrušil spoločný nájom účastníkov konania k predmetnému bytu a určil, že ďalším výlučným nájomcom ako aj členom družstva bude odporca, pretože odporca v predmetnom byte býva spolu so synom účastníkov konania, podieľa sa na platbách za bývanie, prejavil záujem zostať v predmetnom byte bývať a v súčasnej dobe nemá zabezpečené iné bývanie. Na druhej strane odporkyňa o byt záujem nemala, z G. J. sa odsťahovala a v súčasnej dobe má zabezpečené dočasné bývanie so svojim terajším partnerom. Prihliadajúc preto na stanovisko prenajímateľa a výsledky vykonaného dokazovania okresný súd návrhu navrhovateľky v časti, pokiaľ sa domáhala zrušenia spoločného nájmu účastníkov konania k predmetnému bytu vyhovel, a to za použitia § 705 ods. 2, veta druhá Občianskeho zákonníka.

Keďže podľa § 712c ods. 1 Občianskeho zákonníka nájomca nie je povinný vystahovať sa z bytu a byt vypratať, kým nie je pre neho zabezpečená zodpovedajúca bytová náhrada, okresný súd mal za to, že o bytovej náhrade pre toho z rozvedených manželov, ktorému byt ponechaný nebol, musí rozhodnúť, pričom neoddeliteľnou súčasťou výroku o zrušení práva spoločného nájmu bytu a určenia budúceho nájomcu je aj povinnosť byt vypratať v závislosti od bytovej náhrady toho z účastníkov konania, ktorému ďalej byt do nájmu nebol ponechaný. Navrhovateľka pôvodne bytovú náhradu nežiadala. V priebehu konania ponechala rozhodnutie o bytovej náhrade na úvahe súdu. Vo všeobecnosti rozvedený manžel má vždy právo na náhradný byt. Iba v prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd rozhodnúť, že rozvedený manžel má právo na náhradné ubytovanie alebo prístrešie. V danom prípade okresný súd nezistil žiadne skutočnosti, pre ktoré by navrhovateľke nepriznal právo na náhradný byt. Preto za použitia § 712c ods. 8 Občianskeho zákonníka rozhodol tak, že navrhovateľke uložil povinnosť z bytu sa vystahovať až po tom, ako jej odporca zabezpečí bytovú náhradu - náhradný byt.

O trovách konania okresný súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.. Navrhovateľka mala v konaní plný úspech, preto jej vzniklo právo na náhradu trov konania. Trovy konania vznikli navrhovateľke titulom zaplateného súdneho poplatku z návrhu vo výške 99,50 Eur a titulom trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby a` 58,69 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu na súd, účasť na pojednávaní dňa 18.12.2012), 3 x režírný paušál a` 7,63 Eur, t.j. 22,89 Eur a hotové výdavky - cestovné osobným motorovým vozidlom Mazda 3 dňa 18.12.2012 z Púchova do Považskej Bystrice a späť (17 km x 2 = 34 km, priemerná spotreba 5l/100km, cena nafty 1,435 Eur/l - 5,0 x 1,435 Eur/100+0,183 Eur x 34 km) vo výške 8,66 Eur, strata času za účasť na pojednávaní dňa 18.12.2012 vo výške 25,42 Eur (2 x polhodina a` 12,71 Eur). Spolu trovy právneho zastúpenia 233,04 Eur.

Proti výroku rozsudku okresného súdu o povinnosti navrhovateľky vystahovať sa z bytu do 15 dní od zabezpečenia náhradného bytu podal včas odvolanie odporca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Odporca vytkol okresnému súdu, že nedostatočne vykonal dokazovanie o odkázanosti navrhovateľky na bytovú náhradu a nedostatočne vyhodnotil skutkový stav. Poukázal na to, že samotná navrhovateľka v podanom návrhu uviedla že nemá záujem o bývanie v predmetnom byte a definitívne sa odsťahovala z G. J.. Podľa názoru odporcu okresný súd preto rozhodol nad rámec návrhu. Odporca ďalej poprel fyzické útoky voči navrhovateľke, pričom priestupkové konanie, z ktorých navrhovateľka súdu predložila predvolania, bolo právoplatne zastavené. Preto navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku tak, že sa navrhovateľke nepriznáva bytová náhrada a žiadnemu z účastníkov neprizná náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

Navrhovateľka sa k podanému odvolaniu odporcu do rozhodnutia odvolacieho súdu nevyjadřila.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 220 ods. 1 O.s.p. zmeniť z týchto dôvodov:

Na základe preskúmania rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd dospel k správny skutkovým záverom, ktoré majú oporu v obsahu spisového materiálu. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s týmito skutkovými závermi v odôvodnení rozsudku a podľa § 219 ods. 2 O.s.p. na ne v plnom rozsahu poukazuje.

Pokiaľ ide o právne posúdenie veci okresným súdom majú na zreteli rozsah prieskumnej povinnosti odvolacieho súdu, vymedzený odvolaním v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p., podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd správne poukázal na ustanovenia právnych predpisov, podľa ktorých posudzoval správne zistený skutkový stav veci. V prejednávanom prípade je pritom aj odvolací súd viazaný právoplatným výrokom rozsudku okresného súdu o zrušení práva spoločného nájmu bytu.

Pokiaľ ide o otázku bytovej náhrady, je potrebné dať za pravdu okresnému súdu, že pri rozhodovaní podľa § 705 Občianskeho zákonníka je povinnosťou súdu súčasne rozhodnúť aj o bytovej náhrade. Či má byť takéto rozhodnutie pozitívne alebo negatívne, závisí od okolností prípadu s prihliadnutím na naplnenie účelu právnej úpravy bytovej náhrady, ktorým účelom je ústavne garantované právo každého na ochranu obydľia. Z hľadiska tohto účelu je preto významné, aby sa osoba, ktorá v dôsledku rozhodnutia súdu o zrušení práva spoločného nájmu bytu prestane byť nájomcom sporného bytu, neocitla tak povediac „na ulici“. Na druhej strane priznanie bytovej náhrady osobe, ktorá preukázateľne nie je odkázaná na bývanie v spornom byte, by sa celkom zjavne míňalo účelu ustanovení o bytovej náhrade, v dôsledku čoho by priznanie takého práva bolo v rozpore s dobrými mravmi, teda v rozpore s ustanovením § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Vychádzajúc zo správne zistených skutkových okolností prípadu okresným súdom, podľa ktorých navrhovateľka celkom zjavne a preukázateľne nebola už v čase podania návrhu na súd odkázaná na bývanie v spornom byte, podľa právneho názoru odvolacieho súdu priznanie bytovej náhrady navrhovateľke postupom podľa ustanovení § 712 a nasl. Občianskeho zákonníka o bytových náhradách je v rozpore s účelom uvedených ustanovení a teda aj v rozpore s dobrými mravmi s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Preto odvolací súd zmenil napadnutý výrok rozsudku okresného súdu o bytovej náhrade tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Vzhľadom na zmenu napadnutého rozsudku bol odvolací súd povinný rozhodnúť o trovách celého konania s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 2 O.s.p.. Pri rozhodovaní o trovách konania odvolací súd v prejednávanom prípade nepovažoval za rozhodné, že návrhu navrhovateľky bolo v celom rozsahu vyhovené aj v rámci tohto rozhodnutia (v návrhu navrhovateľka nežiadala podmieniť vystaňovanie poskytnutím bytovej náhrady). Pozornosti odvolacieho súdu neušlo a účastníci to nikdy ani nespochybňovali, že už pri rokovaní účastníkov dňa 24.02.2011 v Advokátskej kancelárii N., B. a partneri účastníci konania zhodne navrhovali uzavrieť dohodu v zmysle tohto súdneho rozhodnutia s tým, že jej uzavretie navrhovateľka podmieňovala vyplatením hodnoty členského podielu v družstve, s čím odporca nesúhlasil.

V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že rozhodovanie súdu podľa § 705 Občianskeho zákonníka prichádza do úvahy až potom, ak sa rozvedení manželia o tejto otázke nedohodnú. Uvedená dohoda nie je súčasťou vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (BSM) podľa § 149 a nasl. Občianskeho zákonníka, a preto nevyporiadanie otázok BSM nie je zákonnou prekážkou pre uzavretie dohody podľa § 705 Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov podľa názoru odvolacieho súdu príčinou tohto sporu bolo podmieňovanie uzavretia dohody v zmysle, v akom bolo v tomto konaní rozhodnuté, zo strany navrhovateľky uzavretím aj dohody o vyporiadaní BSM (vrátane vyporiadania hodnoty členského podielu v bytovom družstve). Preto podľa názoru odvolacieho súdu neúspešný odporca v zmysle § 143 O.s.p. svojim správaním nedal príčinu na neuzavretie dohody podľa § 705 Občianskeho zákonníka už dňa 24.02.2011, neuzavretie ktorej dohody predstavuje podmienku pre podanie návrhu na začatie tohto konania. Keďže odporca podľa § 151 ods. 1 O.s.p.

navrhol, aby súd nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania, odvolací súd, súc viazaný týmto návrhom odporcu nepriznal odporcovi nárok na náhradu trov súdneho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné .